

А. К. Сарбасова
Ж. Т. Бейсенбаев

ҚАРЖЫ САЛАСЫНДАҒЫ АҚПАРАТТЫҚ ЖҮЙЕЛЕР

Оқу құралы

Алматы 2015

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

А. К. Сарбасова, Ж. Т. Бейсенбаев

**ҚАРЖЫ САЛАСЫНДАҒЫ
АҚПАРАТТЫҚ ЖҮЙЕЛЕР**

Оқу құралы

Алматы
«Қазак университеті»
2015

ӘОЖ 330(075.8)
КБЖ 65.01я73

С 22

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
механика-математика факультетінің Ғылыми кеңесі
және Редакциялық-баспа кеңесі
ішкі шешіммен ұсынылған*

Пікір жазғандар:

техника ғылымдарының кандидаты, доцент *Л.М. Әлімжанова*
физика-математика ғылымдарының кандидаты, доцент *А.А. Құрманов*
физика-математика ғылымдарының кандидаты *С.Ж. Қаратабанова*
экономика ғылымдарының кандидаты *Б. Шайхалимова*

Сарбасова А.К., Бейсенбаев Ж.Т.

С 22 Қаржы саласындағы ақпараттық жүйелер: оқу құралы /
Сарбасова А.К., Бейсенбаев Ж.Т. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 97 б.
ISBN 978-601-04-0799-2

Оқу құралында бизнесі ақпараттандыру, қаржылық ақпараттық жүйелер салдарының және бухгалтерлік есеп пен банк істерінің бірқатар экономикалық мәселелері қарастырылған.

Оқу құралы «Ақпараттық жүйелер» және «Экономика» мамандықтарының магистранттары оқитын «Экономикадағы ақпараттық жүйелер» пәнінің бағдарламасына сәйкес жазылған.

**ӘОЖ 330(075.8)
КБЖ 65.01я73**

© Сарбасова А.К., Бейсенбаев Ж.Т. 2015
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2015

ISBN 978-601-04-0799-2

Кіріспе

Әлемдік ақпараттандыру және қоғамды компьютерлендіруге деген тенденция компьютерлік білімге оқытуға, ақпаратты қоғам технологияларына, ақпараттық ресурстар мен қызмет көрсету жүйесін ұйымдастыруды құру және пайдалануына әртүрлі ақпараттарға көпәспектілі және оперативті түрде кіруді қамтамасыз ететін түрлі деңгейлі тораптарға деген қажеттілікті күшейтіп отыр. Ақпараттық қалыптау мен өндіру қоғамда ақпараттану негізінде оның толыққанды қамтылуымен манызды. «Ақпарат» ұғымын латынның «informatio» сөзінен аударғанда белгілі бір құбылысты, оқиғаны түсіндіру дегенді білдіреді. Ақпарат материалды желі және ондағы өтіп жатқан үдерістер туралы мәліметтерді кең мағынада қарастырады. Ақпаратты зерттей отырып, оның пайда болуы, қайта өңделуі, адам қызметінің әртүрлі салаларында қолданылу заңдылықтары есептеледі.

Ақпарат әртүрлі болып келеді. Адамға қызмет ету түріне байланысты ғылыми, техникалық, өндірістік, басқару, экономикалық, әлеуметтік, құқықтық, т.б. болып бөлінеді. Ақпаратты түріне өзіндік технология мен өңдеу мағынасының байлығы, фирмалық тасымалдануында оның көріну формалары, дәлдікке деген талап, фонтилердің құбылыстардың бейнелену оперативтілігі сияқты қасиеттері бар. Үлкен және күрделі машинаның ақпараттық жүйелер жиынтығы қоғамдық инфрақұрылымының ең маңызды құраушысы. Ақпарат адам топтарының интеллектуалды және материалды басқару және өндіріс сияқты әртүрлі қызметтерінің байланыстырушы бөлігі бола отырып, басқа ресурстар секілді уақыт өте келе азаймайды, керісінше, оның көлемі тәжірибе жиналғанға жағдай жасап өседі.

15. Сямонова Н.Е. Оценка бизнеса: теория и практика. — Ростов н/Д: Феникс, 2010. — 572 с.
16. Синки Дж. Управление финансами в коммерческих банках. — Пер. с англ. М.: Саллаху, 1994. — 937 с.
17. Ушвицкий Л.И. Совершенствование методики анализа платежеспособности и ликвидности организаций // Финансы и кредит. — 2006. — № 15-17.
18. Экономический анализ / Под ред. Л.Е. Басовского. — М.: ИНФРА-М, 2010. — 222 с.

Мазмұны

Кіріспе	3
1. Қазіргі кезеңдегі ақпараттық бизнес	7
1.1. Ақпараттық бизнес түсінігі	7
1.2. Ақпараттық қоғам қатыптастырудағы мемлекеттің рөлі	10
1.3. Автоматтандырылған ақпараттық жүйелер мен технологиялар	16
1.4. Ақпараттық және коммуникациялық технологиялардың түрлері мен ерекшеліктері	23
1.5. Ақпараттық технологиялардың түрлері мен ерекшеліктері	36
1.6. Басқарудың автоматтандырылған жүйелерінің ұйымдастырылушылық құрылымы	39
1.7. Жабандық ақпараттық технологиялар	41
2. Қаржы-экономикалық автоматтандырылған ақпараттық жүйелер	47
2.1. Қаржылық ақпараттық жүйелер	47
2.2. Бухгалтерлік есепті автоматтандыру мәселелері	49
2.3. Бухгалтерлік бағдарламалар жүйесі және классификациясы	50
2.4. Шағын-бухгалтерия	52
2.5. Бухгалтерлік есепті автоматтандыру	55
2.6. Банктік автоматтандырылған ақпараттық жүйе	56
2.7. Банктік ақпараттық жүйелерді классификациялау	58
2.8. Банк қызметінің кеңейген түрде автоматтандыру	60
2.9. Банк бағамшылары жұмыстарын автоматтандыру	63
2.10. Өмірсізден тұтынушыларды қамтамасыз ету мүмкіндіктері	66

